

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

🌀 **שם הכלי:** ראיון חצי מובנה- עמדות הורים על מיניות ילדיהם

🌀 **פותח בשנת:** 2015, **על ידי:** דבורי לוי

🌀 **תורגם לעברית בשנת :** לא רלוונטי **על ידי:** לא רלוונטי

מטרת הכלי	1	מטרתו של החלק הראשון והפתוח של הראיון, הייתה לאפשר למשתתפים לספר את סיפורם אודות התופעה הנחקרת בדרכם ובשפתם, מבלי להתערב באופן בו הם מבנים ומרכיבים את סיפורם (שקדי, 2003). במהלך הדברים שאלתי שאלות הבהרה והרחבה בהתייחס לסוגיות שהם העלו, ושאני מעוניינת להבין טוב יותר. חלקו השני של הראיון כלל התייחסות לנושאים ספציפיים, במידה ולא זכו להתייחסות ישירה או עקיפה בחלק הראשון, ביניהם: ביטויים פיזיים התנהגותיים ורגשיים של מיניות אצל הבנים או הבנות עם המוגבלות; חששות ביחס לנושא; חינוך מיני; זכות לביטוי מיני והקונטקסט חברתי; ביטוי מיניות באמצעות מין בתשלום. בכל חלקי הראיון עשיתי שימוש בטרמינולוגיה של המשתתפים ככל הניתן, על מנת לשמור ככל האפשר על ההבניה והעיצוב שלהם את סיפורם.
סוג כלי המחקר	2	ראיון חצי מובנה
אוכלוסיית היעד	3	הורים לילדים עם מש"ה
אופי הדיווח	4	הראיונות הוקלטו ותומללו, בהסכמת המשתתפים. בתמלול ניתנה התייחסות גם לביטויים לא מילוליים כגון שתיקות, צחוק, וטון דיבור.
מבנה הכלי	5	חלק ראשון שאלות פתוחות, חלק שני מובנה עם שאלות פתוחות
סוג סולם המדידה	6	במחקר של דבורי לוי (2015) הנתונים נותחו בנינוח תוכן- בתהליך רב שלבי של סידור והבניית המידע שנאסף והבנת המשמעות שלו. הבסיס לתהליך הניתוח היה קטגוריזציה, המבוססת על פירוק הנתונים ומיונם לכדי קטגוריות בעלות היבט פנימי המתייחס לנתונים המצויים בהן, והיבט חיצוני הקשור לקשרים בין קטגוריה אחת לאחרת (שקדי, 2003). ראשית, קראתי קריאה רציפה של הטקסט כולו על מנת להתרשם מהתמונה כולה. לאחר מכן, בחרתי שלושה ראיונות עשירים ושונים זה מזה, וחילקתי אותם לרשימה של כ- 650 יחידות משמעות אשר שיקפו תפיסות וערכים שעלו מראיונות אלה. את יחידות המשמעות הללו מיינתי לכ- 25 קטגוריות מרכזיות אליהן

		מיינו כל הטקסטים של הראיונות. בשלב הבא ערכתי ניתוח מעמיק של כל קטגוריה על מנת להבין את משמעותה ואת מרכיביה, לאור שאלת המחקר. השלב האחרון כלל בניית מסגרת מארגנת לממצאי המחקר.
7	סוג הפריטים בכלי	שאלות פתוחות
8	אורך הכלי	במחקר של דבורי לוי (2015) מרבית הראיונות נמשכו בין 45 דקות לשלוש שעות, למעט ראיון אחד אשר ארך כ- 15 דקות.
9	מהימנות	לא צויין
10	תקיפות	איכות הביצוע של מחקר איכותני נטורליסטי תיאורי ניתנת להערכה באמצעות בחינת היותו "ראוי לאמון" (Lincoln & Guba, 1985). לינקולן וגובה (שם), מנו ארבעה סטנדרטים למתן אמון, לאורם נערך המחקר, על מנת להבטיח את איכותו. הקריטריון הראשון, אמינות (credibility), מתייחס למידת ההלימה בין האופן בו נחוויית המציאות על ידי משתתפי המחקר והאופן בו היא מתוארת על ידי החוקר. האמצעים אשר ננקטו על מנת להבטיח את אמינות המחקר הם: דגש על יצירת יחסי אמון עם המשתתפים במהלך איסוף הנתונים, על מנת לאפשר להם לחשוף את תפיסותיהם האותנטיות (Lincoln & Guba, 1985); שמירה על שרשרת עדויות מסמכים ונתונים ועל בסיסם קיום התייעצות עם קבוצת חוקרות איכותניות בהנחייתה של פרופ' עינת פלד בעת עיצוב המחקר, איסוף הממצאים וניתוחם (שקדי, 2003); תיאור מפורט ומנומק של ההחלטות המתודולוגיות, תוך התייחסות לרפלקטיביות ולבסיס התיאורטי עליו נשען מחקר זה (Lincoln & Guba, 1985); תיאורים עשירים של הממצאים תוך הצגת ציטוטים והתייחסות להקשר בו הם נאמרו. דגש על יצירת יחסי אמון עם המשתתפים במהלך איסוף הנתונים, על מנת לאפשר להם לחשוף את תפיסותיהם האותנטיות (שקדי, 2003). הקריטריון השני, יכולת העברה (transferability), יושם באמצעות תיאור עשיר ככל הניתן של שיטת המחקר, של הממצאים ושל ההקשר של המקרים הנחקרים, אשר יאפשר לקורא לבצע העברה של הממצאים להקשרים אחרים, בהתאם לשיקול דעתו (שקדי, 2003). הקריטריון השלישי, היכולת לסמוך (dependability), אשר משמעותו המנעות מהשפעות לא רצויות של החוקרת על ממצאי המחקר, יושם באמצעות בחינה עצמית וחשיפה גלויה של הפרספקטיבה המושגית והן של תפיסות ואמונות אישיות לאורך תהליך המחקר (שקדי, 2003). הקריטריון הרביעי, יכולת לאשר (confirmability), מתייחס ליכולת לאשר כי הממצאים משקפים את המציאות הנחקרת ואינם תוצר של הטיות חיצוניות (שקדי, 2003; Lincoln & Guba, 1985). קריטריון זה יושם באמצעות שמירה על שרשרת עדויות לכל צעד במחקר, על מנת לאפשר לכל המעוניין לבחון את החומרים ביחס למחקר.

רשימת מחקרי קרן שלם עשו שימוש בכלי:

שם המחקר	מק"ט
דבורי לוי ענבל (2015). מיניותם של גברים ונשים עם מוגבלות שכלית: תפיסות ההורים. תואר שני. אוניברסיטת תל אביב. מנחה: פרופ' עינת פלד	610 למחקר המלא

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

מדריך הריאיון

דבורי לוי (2015)

פתיחה:

אציג את עצמי ואת המחקר, מטרתו, וחשיבותו

חלק א': חלק פתוח

- ספרי לי עליך ועל בנדך/ בתך
- במידה והמרואיין לא יתייחס בתשובתו לנושא המיניות, אשאל שאלה ממוקדת: אני מאוד מתעניינת במה שיש לך לספר על הנושא של מיניות של אנשים עם מוגבלות [בהתאם לטרמינולוגיה של המרואיין] מהחוויה האישית שלך
- שאלות הבהרה/ הרחבה ביחס לנושאים שהעלה המשתתף ואני מעוניינת לשמוע עליהם יותר

חלק ב': חלק מובנה

1. סממנים פיזיים של מיניות-
 - a. האם נתקלת בסימנים גופניים של מיניות אצל אצל בנדך/ בתך? ספרי לי על כך
2. ביטויים התנהגותיים/ רגשיים של מיניות -
 - a. האם נתקלת בהתנהגות או רגשות שקשורים למיניות אצל בנדך/ בתך? ספר לי על כך
3. חששות -
 - a. האם היו לך דאגות/ חששות ביחס למיניות של בנדך/ בתך? ספרי לי על כך
4. חינוך מיני-
 - a. האם בנדך/ בתך קיבלו חינוך מיני? ספר לי על כך (גם אם לא- למה?)
5. זכויות לביטוי מיני וההקשר החברתי-
 - a. האם לדעתך יש לאפשר לבנדך/ בתך לבטא את מיניותו/ה? מדוע?
 - b. האם הסביבה בה חי בנדך/ בתך מאפשרת לו/ לה לבטא את המיניות שלו/ה?
 - c. האם לדעתך יש צורך לעשות משהו כדי לאפשר לבנדך/ בתך ביטוי מיני? מה? מי אחראי על כך?
6. ביטוי מיניות באמצעות מין בתשלום
 - a. מה דעתך על מין בתשלום כדרך לבטא את מימוש המיניות של בנדך/ בתך?

סיכום

7. האם יש עוד משהו שתרצה להתייחס אליו?
8. איך הייתה לך חוויית הריאיון?

השלמה - מאפיינים דמוגרפיים

גיל ומין המשתתף

גיל ומין הבן/ הבת

אבחנה של מוגבלות הבן/ הבת

מקום מגורים של המשתתף

מקום המגורים של הבן/ הבת

שנות לימוד של ההורה

עיסוק של ההורה

דת

רמת דתיות